

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 380/2012-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. septembra 2012 v senáte zloženom z predsedu Rudolfa Tkáčika a sudcov Jána Auxta a Ľubomíra Dobríka v konaní o návrhu JUDr. K. B., N., zastúpeného advokátom Mgr. M. B., N., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/05/12-K z 9. mája 2012 takto

r o z h o d o l :

Rozhodnutie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/05/12-K z 9. mája 2012 **z r u š u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 16. júla 2012 doručený návrh JUDr. K. B. (ďalej len „navrhovateľ“) na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“) sp. zn.

VP/05/12-K z 9. mája 2012 (ďalej len „namietané rozhodnutie“). Návrh bol doplnený podaním navrhovateľa doručeným ústavnému súdu 2. augusta 2012.

Z obsahu návrhu a jeho príloh vyplýva, že namietaným rozhodnutím výbor uložil navrhovateľovi ako verejnému funkcionárovi a bývalému členovi Dozornej rady L. (ďalej len „štátny podnik“), pokutu v sume 2 307 € za to, že nepodal po skončení verejnej funkcie oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov (ďalej len „ústavný zákon“).

Z verejnej funkcie bol podľa výboru navrhovateľ odvolaný k 27. októbru 2010 Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“). Uvedenú skutočnosť výbor eviduje na základe listu ministerstva č. 133114/2010 z 22. novembra 2010. Navrhovateľ podal oznámenie až 7. februára 2012, teda po zákonnej lehote ustanovenej ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu.

Navrhovateľ vo svojom návrhu uvádza, že v minulosti bol síce členom dozornej rady štátneho podniku, ale dosiaľ mu nebolo doručené odvolanie z funkcie člena dozornej rady, výbor mu uložil sankciu bez zistenia skutočného stavu veci a namietané rozhodnutie vychádza z fikcie, že k jeho odvolaniu došlo ešte 27. októbra 2010.

Ako dôkaz navrhuje „zabezpečiť z Ministerstva... doklad o tom, že navrhovateľ bol z funkcie člena dozornej rady dňa 27. 10. 2010 odvolaný a že takýto doklad mu bol doručený...“ a tiež „zabezpečiť list zo dňa 10. 3. 2011 adresovaný navrhovateľom do L... k rukám generálneho riaditeľa... včítane príloh... Uvedeným dôkazom chce navrhovateľ preukázať, že ešte v 10. 3. 2011 evidovali L. navrhovateľa ako člena dozornej rady.“

Na základe uvedených skutočností navrhovateľ žiada, aby ústavný súd namietané rozhodnutie výboru sp. zn. VP/05/12-K z 9. mája 2012 zrušil.

Ústavný súd predbežne prerokoval návrh navrhovateľa na neverejnom zasadnutí senátu podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), a keďže nezistil dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, uznesením č. k. III. ÚS 380/2012-12 z 23. augusta 2012 rozhodol o jeho prijatí na ďalšie konanie.

Predseda výboru sa vyjadril podaním z 13. augusta 2012, ktoré doručil ústavnému súdu spolu so spisovou dokumentáciou 15. augusta 2012. V tomto podaní sa okrem iného uvádza: *«Navrhovateľ vo svojom návrhu na preskúmanie napadnutého rozhodnutia uvádza, že rozhodnutie výboru vychádza z fikcie, že k jeho odvolaniu z verejnej funkcie došlo 27. 10. 2010.*

Nevie, akým spôsobom ministerstvo rozhodnutie o jeho odvolaní doručovalo, nakoľko on takéto rozhodnutie neobdržal a preto ani nevedel o svojej povinnosti podať takéto oznámenie. Z vyššie uvedených dôvodov žiada rozhodnutie výboru zrušiť...

S zvedeným názorom ako účastník konania nesúhlasíme a tvrdíme, že Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií v predmetnej veci rozhodol na základe úplne zisteného skutkového stavu a vecne správne a to z týchto dôvodov:

1. Výbor eviduje ukončenie verejnej funkcie na základe listu ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky zo dňa 22. 11. 2010, v ktorom sa uvádza, že verejný funkcionár bol z verejnej funkcie odvolaný 27. 10. 2010. Výbor vychádzal pri evidencii verejných funkcionárov z údajov, ktoré pravidelne zasiela zakladateľ obchodných spoločností alebo štátnych podnikov.

2. Výbor pri svojej činnosti vychádza z oznámení príslušných ministerstiev, ktoré verejného funkcionára ustanovujú do verejnej funkcie ako aj ho odvolávajú. Výbor berie uvedený fakt ako právnu skutočnosť, ktorá je rozhodujúca pre počítanie lehoty uvedenej v čl. 8 ods. 5 ústavného zákona. Výbor nemá dôvod neveriť tejto právnej skutočnosti, pokiaľ sa nepreukáže opak.

V danom prípade výbor viedol konanie a uložil pokutu ďalším členom dozornej rady štátneho podniku L., JUDr. J. P., č. konania VP/06/12-K a JUDr. M. C., č. konania VP/07/12-K, ktorí uvedenú skutočnosť nespochybnili a rozhodnutia výboru sú právoplatné. Z tohto dôvodu sa domnievame, že ide o účelovú obranu, čo dokladuje i fakt uvedený vo

vyjadrení verejného funkcionára (predposledná veta „ukladanie sankcie za to, že niekto si nesplní povinnosť o ktorej nevie, nie je správne“). Máme za to, že verejný funkcionár nie, že nevedel o svojom odvolaní, ale nevedel o svojej povinnosti podať predmetné oznámenie. Z tohto dôvodu si myslíme, že uloženie pokuty bolo dôvodné a oprávnené.

O tejto skutočnosti svedčí i vyjadrenie ministra pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 1656/2012-KM zo dňa 3. augusta 2012 v ktorom sa uvádza, že JUDr. K. B. bol skutočne odvolaný z verejnej funkcie dňa 27. októbra 2012, o čom svedčia aj priložené doklady (príloha 1).

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujeme, aby Ústavný súd... napadnuté rozhodnutie Výboru... č. VP/05/12-K z 9. mája 2012 s poukazom na § 73b zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov potvrdil a nepriznal navrhovateľovi prípadnú náhradu trov konania.»

II.

Podľa § 73a ods. 1 zákona o ústavnom súde konanie sa začína na návrh verejného funkcionára, ktorého sa týka rozhodnutie orgánu, ktorý vykonáva konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov (ďalej len „orgán“). Podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde účastníkom konania je navrhovateľ a orgán, ktorý vydal rozhodnutie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Podľa § 73a ods. 2 zákona o ústavnom súde o podaní návrhu platí § 20. K návrhu sa pripojí napadnuté rozhodnutie orgánu podľa odseku 1. Podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde o návrhu koná a rozhoduje senát ústavného súdu na neverejnom zasadnutí.

Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu pri

výkone funkcií verejných funkcionárov, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade označené rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

Podľa § 73b ods. 4 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu je konečné.

Podľa čl. 3 ods. 1 ústavného zákona verejný funkcionár je na účely tohto ústavného zákona každý, kto vykonáva verejnú funkciu uvedenú v čl. 2 ods. 1. Na účely čl. 7 a 8 a na účely konania, ak sa porušili povinnosti podľa čl. 7 a 8, sa osoba, ktorá vykonávala verejnú funkciu, považuje za verejného funkcionára aj v období jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie.

Podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona verejný funkcionár je povinný do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie, a počas jej výkonu vždy do 31. marca podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok...

Článok 8 ods. 1 ústavného zákona ukladá verejným funkcionárom uvedeným v čl. 2 ods. 1, ak sú splnené ustanovené podmienky, aj určité povinnosti na obdobie jedného roka od skončenia výkonu verejnej funkcie podľa čl. 8 ods. 5 tohto ústavného zákona, a to povinnosť podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok...:

Podľa čl. 9 ods. 2 ústavného zákona orgán, ktorý uskutočňuje konanie, začne konanie buď z vlastnej iniciatívy, ak jeho zistenia nasvedčujú tomu, že verejný funkcionár v oznámení podľa čl. 7 alebo čl. 8 tohto ústavného zákona uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje alebo že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom, alebo na základe riadne odôvodneného podnetu, z ktorého je zrejmé, kto ho podáva, ktorého verejného funkcionára sa týka a čo sa namieta.

Podľa čl. 9 ods. 6 ústavného zákona ak sa v konaní preukázalo, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom, alebo v oznámení podľa čl. 7 uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje, rozhodnutie obsahuje výrok, v ktorom sa uvedie, v čom je konanie alebo opomenutie verejného funkcionára v

rozpore s týmto ústavným zákonom alebo zákonom, odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku. Rozhodnutie obsahuje aj povinnosť zaplatiť pokutu podľa odseku 10.

Podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona dotknutý verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru ústavnému súdu v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa odseku 1, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie, alebo do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa čl. 9 ods. 10, ktorým bolo rozhodnuté o pokute voči verejnému funkcionárovi. Podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia výboru má odkladný účinok. Ústavný súd rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takéhoto rozhodnutia pred ústavným súdom upravujú ustanovenia zákona. Rozhodnutie ústavného súdu je konečné okrem rozhodnutia podľa čl. 12 ods. 2 ústavného zákona.

Ústavný súd preskúmal návrh navrhovateľa a na základe predloženého spisového materiálu a vyjadrení účastníkov konania dospel k záveru, že jeho návrh je opodstatnený.

Ústavný súd zistil, že navrhovateľ podal ústavnému súdu v zákonnej lehote návrh na zrušenie rozhodnutia výboru, ktorým mu bola uložená pokuta ako verejnému funkcionárovi a bývalému členovi dozornej rady štátneho podniku v sume 2 307 € za to, že nepodal v lehote 30 dní od skončenia verejnej funkcie oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona.

Navrhovateľ v návrhu tvrdí, že nevedel o tom, že z verejnej funkcie mal byť odvolaný k 27. októbru 2010 ministerstvom, pretože mu toto rozhodnutie nebolo doteraz doručené. Na podporu svojej argumentácie uvádza, že ešte viac ako 4 mesiace po jeho údajnom odvolaní, t. j. 10. marca 2011, evidoval štátny podnik navrhovateľa ako člena dozornej rady. Tieto námietky uviedol aj výboru pre nezlučiteľnosť funkcií vo svojom stanovisku pre účely konania vo veci ochrany verejného záujmu, ktorý však jeho obranu neprijal a uviedol, že vyjadrenie verejného funkcionára má len vysvetľujúci charakter.

Výbor naopak navrhuje, aby ústavný súd návrhu navrhovateľa nevyhovел, pretože oznámenie z ministerstva z 22. novembra 2010 považoval za rozhodujúcu skutočnosť, z ktorej vychádzal pri uložení pokuty, a tomuto oznámeniu nemal dôvod neveriť.

Ústavný súd z predložených príloh zistil, že ministerstvo listom č. 133114/2010-2010 z 22. novembra 2010 oznámilo ešte bývalej predsedníčke výboru „*aktualizovaný zoznam funkcií verejných funkcionárov v pôsobnosti ministerstva*“ (teda aj štátneho podniku so stavom k 20. novembru 2010), z ktorého vyplýva, že bol „*JUDr. K. B. – člen DR od 01. 06. 2007 do 27. 10. 2007 (odvolaný)*“.

Výbor v konaní zastával názor, že táto skutočnosť postačuje na to, aby mohol uložiť pokutu navrhovateľovi, pretože nemal žiadny dôvod tejto informácii neveriť aj napriek tomu, že navrhovateľ vo svojom návrhu uvádza, že v konaní pred výborom výslovne namietal, že v minulosti bol členom dozornej rady štátneho podniku, ale dosiaľ mu nebolo doručené odvolanie z funkcie člena dozornej rady a výbor mu uložil sankciu bez zistenia skutočného stavu vecí, keďže namietané rozhodnutie vychádza z fikcie, že k jeho odvolaniu došlo ešte 27. októbra 2010.

Ústavný súd po preskúmaní návrhu konštatuje, že v konaní vo veci ochrany verejného záujmu si výbor dostatočne nepreverenil argumenty navrhovateľa, ktorý namietal právne významnú skutočnosť, že mu nebolo dosiaľ doručené rozhodnutie ministerstva o odvolaní, a nepožiadal pred uložením pokuty o vyjadrenie k tejto veci ministerstvo a tiež nezobral do úvahy prípadne informáciu o tom, z akého dôvodu mal ešte v marci 2011 navrhovateľa evidovať štátny podnik ako člena dozornej rady.

Ústavný súd zistil, že výbor v prvom prípade tak urobil až po doručení návrhu ústavnému súdu, keď sa predseda výboru obrátil na ministra listom z 31. júla 2012, aby mu zaslal podklad, ako došlo k odvolaniu navrhovateľa z funkcie člena dozornej rady štátneho podniku. Ministerstvo v odpovedi (z 3. augusta 2012) uviedlo: „*Dekrét o odvolaní bol p. B. zaslaný doporučené s doručenkou 25. októbra 2010 na adresu trvalého bydliska. Zásielka nebola prevzatá v odmernej lehote a 16. novembra 2010 bola vrátená späť neprevzatá. Podľa Zákonníka práce účinky doručenia nastali a zásielka sa považuje za doručenú.*“

Prílohou listu bola kópia doručanky, na ktorej je uvedený deň uloženia zásielky, a to 26. október 2010, bez podpisu adresáta, teda navrhovateľa.

Tieto skutočnosti teda dávajú za pravdu navrhovateľovi, že sa v tomto konaní riadne nepreukázalo, kedy skutočne došlo k jeho odvolaniu z funkcie člena dozornej rady, a v tejto súvislosti nemožno porovnávať s týmto prípadom iných členov dozornej rady, ktorí boli riadne odvolaní z funkcie zakladateľom štátneho podniku, ako to uvádza výbor vo svojom vyjadrení k návrhu.

Ústavný súd nemôže prijať ani vyjadrenie výboru, že „účinky doručenia nastali v zmysle Zákonníka práce“, pretože v konaní nebolo preukázané, či navrhovateľ ako člen dozornej rady štátneho podniku bol jeho zamestnancom, resp. či jeho právny vzťah so zakladateľom sa riadil inou právnou úpravou (napr. na základe mandátnej zmluvy a podobne). Tieto podklady výbor pri svojom rozhodovaní vôbec nemal k dispozícii a rozhodol bez toho, aby si tieto údaje preveril na základe predloženej argumentácie navrhovateľa. Výbor tiež pred uložením pokuty neoveril podstatnú okolnosť, či ministerstvo ako zakladateľ štátneho podniku postupovalo naozaj v súlade s právnymi predpismi pri doručovaní odvolacieho dekrétu a či skutočne naozaj nastali právne účinky jeho odvolania z funkcie ešte k 27. októbru 2010, ale najmä neskúmal ani to, kedy sa vôbec sťažovateľ dozvedel o svojom odvolaní z funkcie člena dozornej rady, aby mohol prípadne svoje rozhodnutie založiť na iných zákonných dôvodoch.

Vzhľadom na uvedené okolnosti danej veci ústavný súd konštatoval, že výbor nedostatočne zistil skutočný stav veci, a preto namietané rozhodnutie výboru sp. zn. VP/05/12-K z 9. mája 2012 podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde zrušil.

Vzhľadom na čl. 133 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia potrebné rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. septembra 2012

